

Nota verbonden partijen (vastgesteld door de VV op 22 december 2022)

Bijlage 4. Exit-strategie (elementen)

Er komt mogelijk een moment, dat een samenwerking moet worden beëindigd. Dit kan bijvoorbeeld, omdat de samenwerking niet het beoogde resultaat oplevert, doordat:

1. de kwaliteit van de dienstverlening onvoldoende is;
2. beoogde efficiency- en synergievoordelen niet worden behaald;
3. geformuleerde beleidsdoelstellingen niet worden behaald.

Vaak is de oorzaak hiervan, dat er te weinig invloed kan worden uitgeoefend op het beleid en uitvoering van werkzaamheden van de verbonden partij.

Contractbeëindiging

Er zijn verschillende mogelijkheden om de samenwerking te beëindigen:

1. Opzegging.
2. Ontbinding.
3. Gezamenlijk besluit de samenwerking te beëindigen.
4. Einddatum genoemd in samenwerkingsovereenkomst.

Daarom wordt geadviseerd om al bij het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst ook bepalingen op te nemen over wat te doen als partijen uit elkaar gaan. Dit kan in de vorm van een exit-plan.

Aandachtspunten bij een exit

Medewerking & continuïteit dienstverlening

Ook tijdens een exit kan het van belang zijn, dat volledige medewerking van de verbonden partij is gegarandeerd en dat de dienstverlening op peil blijft.

De volgende onderdelen kunnen worden opgenomen in een exit-plan:

1. Opstellen transitieplan inclusief uittreedkosten en een actuele kostenraming en planning.
2. De verbonden partij verleent algehele medewerking aan de uitvoering van noodzakelijke en door de opdrachtgever gewenste werkzaamheden en maatregelen.
3. Borging van de continuïteit van dienstverlening tijdens de exit en een verplichting tot continuering van werkzaamheden na de einddatum van de overeenkomst als dit gewenst is.
4. De verbonden partij verplicht zich om de inrichting en uitvoering van de werkzaamheden zodanig uit te voeren, dat dit een soepele ontvlechting mogelijk maakt.
5. De verbonden partij waarschuwt en adviseert over noodzakelijke werkzaamheden en maatregelen voor de exit (inclusief vergoedingstarieven hiervoor).
6. De verbonden partij overlegt rechtstreeks en werkt samen met een eventuele nieuwe dienstverlener, bijvoorbeeld bij IT-zaken.
7. Afspraken over het actueel houden en bijwerken van het exit-plan en over de uitvoering van het exit-traject.
8. Periodiek actualiseren van het exit-plan.

Data & intellectueel eigendom

Niets is zo vervelend als het niet kunnen beschikken over data of intellectueel eigendom.

Zeker bij outsourcing van IT worden assets vaak neergelegd bij een andere partij. Dat vraagt om heldere afspraken, zodat beëindiging van de overeenkomst niet leidt tot stagnatie van de bedrijfsvoering. In het exit-plan wordt de overdracht en beschikbaarheid van rechten en data goed geregeld. Hierbij valt te denken aan:

1. De beschikbaarstelling van alle relevante data door de verbonden partij.
2. Overdracht van intellectuele eigendomsrechten op en verstrekking van alle ontwikkel- en beheerdocumentatie, data en code die in het kader van de dienstverlening is gegenereerd (behandeling van incidenten/tickets, access en error logs, scripts) en het opstellen van nadere documentatie over werkwijze, gebruik van tools etc..
3. Overdracht van intellectuele eigendomsrechten of licentieverstrekking van software en (feitelijke) verstrekking van broncodes en alle ontwikkel- en beheerdocumentatie van software.

4. Overdracht van intellectuele eigendomsrechten of licentieverstreking (verstrekking van gebruiksrechten) ten aanzien van andere relevante objecten.
5. Overdracht van activa (zoals eigendomsrechten op zaken gebruikt in het kader van de werkzaamheden).

Kennis & personeel

Kennis zit vaak in de hoofden van mensen. Het kan voor aanzienlijke vertraging van de dienstverlening en het transitieproces zorgen, als medewerkers van de verbonden partij tijdens de exit-fase elders worden ingezet. Daarom wordt de overdracht van kennis en mogelijk personeel opgenomen in het exit-plan. De volgende zaken kunnen relevant zijn:

1. Een eis voor de continuïteit en beschikbaarheid van de van tevoren vastgelegde sleutelpersonen, juist ook bij de exit en het zo veel mogelijk voorkomen van (onnodige) personeelwisselingen kort voor de exit.
2. Verplichte kennisoverdracht (data, documentatie, opleiding/training) aan de organisatie of een eventueel andere partner.
3. Overgang van personeel (en de mogelijk complexe arbeidsrechtelijke implicaties).
4. Expliciet recht om bepaalde specialisten van de verbonden partij (tijdelijk) in te huren of in dienst te nemen.

Blijf alert

Ook als het exit-plan eenmaal is opgesteld, is het zaak dit regelmatig te evalueren en waar nodig bij te stellen. Een verouderd exit-plan kan namelijk ook problemen opleveren als de beëindiging van het contract in zicht komt.